

Udskriftsdato: 19. december 2025

CIR1H nr 9266 af 01/05/2024 (Gældende)

Cirkulæreskrivelse om behandling af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer

Ministerium: Udlændinge- og Integrationsministeriet

Journalnummer: Udlændinge- og Integrationsmin., j.nr. 2024-3115

Cirkulæreskrivelse om behandling af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer

(til Hjemrejsestyrelsen og Udlændingestyrelsen)

1. Baggrund

Ved lov nr. 414 af 23. april 2024 om ændring af repatrieringsloven, hjemrejseloven og udlændingeloven (Adgang til indkomstregisteret i forbindelse med dedikeret vejledning om repatrieringsordningen, ændring af ydelsesstruktur og udbetalingstidspunkt for hjælp til repatriering, høring af politiet i alle repatrieringssager, udvidelse af målgruppen for videregivelse af oplysninger til brug for udsendelse, videregivelse af helbredsoplysninger til brug for udsendelse, ændring af reglerne om behandling af sager om opholdstilladelse som udsendelseshindret samt fastsættelse af indrejseforbud ved overskridelse af en udrejsefrist m.v.) blev udlændingelovens § 9 c, stk. 2, ændret. Der blev desuden indsat en ny bestemmelse i hjemrejselovens § 3 a, hvorefter Hjemrejsestyrelsen foretager vurderingen af, om en udlænding er udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2.

Efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, kan en udlænding, der er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, få opholdstilladelse som udsendelseshindret, hvis:

- 1) udsendelse af udlændingen, jf. hjemrejselovens § 1, ikke har været mulig i mindst 18 måneder,
- 2) udlændingen har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne, jf. hjemrejselovens § 3, stk. 1, i sammenhængende 18 måneder og
- 3) udsendelse efter de foreliggende oplysninger for tiden må anses for udsigtsløs.

Efter bestemmelsen i hjemrejselovens § 3 a, stk. 1, vurderer og træffer Hjemrejsestyrelsen efter 18 måneder fra udløbet af udrejsefristen afgørelse om, hvorvidt en udlænding er udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2.

Træffer Hjemrejsestyrelsen afgørelse om, at en udlænding er udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, sender Hjemrejsestyrelsen afgørelsen til Udlændingestyrelsen.

Udlændingestyrelsen skal herefter vurdere, om udlændingen i øvrigt opfylder betingelserne for opholdstilladelse eller f.eks. er udelukket efter udlændingelovens § 10. Udlændingestyrelsen skal herved lægge Hjemrejsestyrelsens afgørelse oprevet til grund.

Udlændingestyrelsen enten meddeler opholdstilladelse i henhold til udlændingelovens § 9 c, stk. 2, eller, hvis udlændingen f.eks. er udelukket efter udlændingelovens § 10, træffer afgørelse om afslag på opholdstilladelse.

Herefter og efter hjemrejselovens § 1, stk. 5, fastsættes nedenfor nærmere retningslinjer for Hjemrejsestyrelsens og Udlændingestyrelsens behandling af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer, jf. hjemrejselovens § 3 a og udlændingelovens § 9 c, stk. 2, som begge affattet ved lov nr. 414 af 23. april 2024.

2. Hjemrejsestyrelsens afgørelse af, om en udlænding er udsendelseshindret

2.1. Realitetsbehandling 18 måneder efter udløbet af udrejsefristen

Efter bestemmelsen i hjemrejselovens § 3 a skal Hjemrejsestyrelsen efter 18 måneder fra udløbet af udrejsefristen træffe afgørelse om, hvorvidt en udlænding er udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2. Det er således det forhold, at der er forløbet 18 måneder fra udløbet af en udrejsefrist, der in-

debærer, at der skal træffes afgørelse om, hvorvidt den pågældende udlænding er udsendelseshindret. Det er herved uden betydning, om de øvrige betingelser for at være udsendelseshindret i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er opfyldt, herunder eksempelvis om den pågældende udlænding medvirker ved udsendelsesbestræbelserne.

Realitetsbehandlingen skal påbegyndes snarest efter, at der forløbet 18 måneder fra udløbet af den seneste udrejsefrist.

Det er i den forbindelse uden betydning, om udrejsefristen i forbindelse med en ansøgning om opholdstilladelse på et andet grundlag end asyl undtagelsesvis har været udsat i en kortere periode, hvorefter der er fastsat en ny udrejsefrist. Det afgørende er, at udsendelse af den pågældende udlænding ikke har været mulig i mindst 18 måneder regnet fra udløbet af den seneste udrejsefrist, der blev fastsat i forbindelse med afslaget på asyl. Den periode, hvor udrejsefristen har været udsat, regnes dermed ikke med. Dette udgangspunkt gælder dog ikke, såfremt det konkret vurderes, at en udlænding bevidst har forhalet en sag med henblik på at forlænge et processuelt ophold.

2.2. Personkreds

Som det fremgår af udlændingelovens § 9 c, stk. 2, kan der gives opholdstilladelse til en udlænding, der er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 (asyl).

Persongruppen, der kan få opholdstilladelse som udsendelseshindret omfatter dermed alle afviste asylansøgere, herunder afviste asylansøgere, hvis asylansøgning er blevet behandlet efter reglerne i udlændingelovens § 53 b om åbenbart grundløs-proceduren.

2.3. Vurderingen af betingelserne i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 1-3

Som det fremgår af hjemrejselovens § 3 a, som affattet ved lov nr. 414 af 23. april 2024, skal Hjemrejsestyrelsen efter 18 måneder fra udløbet af udrejsefristen træffe afgørelse om, hvorvidt en udlænding er udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2.

Hjemrejsestyrelsen skal foretage en materiel vurdering af, om en udlænding, for hvem udsendelse ikke er blevet gennemført i 18 måneder fra udløbet af den seneste udrejsefrist, der blev fastsat i forbindelse med afslag på asyl, opfylder betingelserne i bestemmelsens § 9 c, stk. 2, nr. 1-3, og dermed er udsendelseshindret.

Nr. 1 – Udsendelse af udlændingen, jf. hjemrejselovens § 1, har ikke været mulig i mindst 18 måneder

Betingelsen i bestemmelsen i nr. 1 om, at udsendelse af den pågældende ikke har været mulig i 18 måneder, er ikke blevet ændret i forbindelse med lov nr. 414 af 23. april 2024, og vurderingen skal derfor foretages på samme måde som hidtil.

Det afgørende for vurderingen er dermed, at der er forløbet 18 måneder fra udløbet af den seneste udrejsefrist, der blev fastsat i forbindelse med afslaget på asyl. Denne betingelse vil dermed være opfyldt allerede ved, at sagen optages til realitetsvurdering, jf. ovenfor under afsnit 2.1.

Betingelsen om, at der skal være forløbet mindst 18 måneder fra udløbet af den seneste udrejsefrist, kan efter omstændighederne anses for opfyldt, selvom udlændingens udrejsefrist i en kortere periode har været udsat, jf. ovenfor under afsnit 2.1. Det afgørende er, at der gennem en periode på mindst 18 sammenhængende måneder uafbrudt har været arbejdet med udsendelsen.

Nr. 2 – Udlændingen har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne, jf. hjemrejselovens § 3, stk. 1, i sammenhængende 18 måneder

Betingelsen om, at udlændingen har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder er blevet ændret i forbindelse med lov nr. 414 af 23. april 2024, så det nu udtrykkeligt fremgår af bestemmelsen, at det er medvirkensvurderingen efter hjemrejselovens § 3, stk. 1, der skal lægges til grund ved vurderingen af betingelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2.

Det fremgår af bemærkningerne, at dette indebærer, at det er afgørelsen om medvirken efter hjemrejselovens § 3, der skal lægges til grund ved vurderingen af, om betingelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2, er opfyldt.

Der er ikke herved lagt op til, at der skal foretages en anden medvirkensvurdering end den, Hjemrejsestyrelsen allerede i dag foretager efter hjemrejselovens § 3. Det er således fortsat et krav, at den pågældende reelt og aktivt har medvirket ved udsendelsen i en periode på sammenhængende 18 måneder og fortsat gør det.

Ændringen indebærer, at det afgørende for vurderingen af, hvornår en udlænding kan anses for at have medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder, fremover vil være, hvor længe der har været truffet afgørelse om, at den pågældende medvirker til sin udrejse efter hjemrejselovens § 3, stk. 2 og 3.

Dette kan indebære, at vil der kunne gå op til 2 måneder, hvor en udlænding reelt medvirker, før Hjemrejsestyrelsen træffer en afgørelse om medvirken, som vil skulle lægges til grund i vurderingen af, om betingelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er opfyldt, jf. herved hjemrejselovens § 3, stk. 3. I sidste ende kan den pågældende dermed reelt have medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i en længere periode end 18 måneder, uden at betingelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2, vil være opfyldt.

Der vil dog ikke kunne gå længere tid end sammenlagt 20 måneder, jf. hjemrejselovens § 3, stk. 3, sammenholdt med udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2.

Nr. 3 – Udsendelse må efter de foreliggende oplysninger for tiden anses for udsigtsløs

Betingelsen i bestemmelsen i nr. 3 om, at udsendelse efter de foreliggende oplysninger for tiden må anses for udsigtsløs, er ikke blevet ændret i forbindelse med lov nr. 414 af 23. april 2024, og vurderingen skal derfor foretages på samme måde som hidtil.

Det kan ikke fastlægges præcist, hvornår udsendelse vil at være at betragte som udsigtsløs, og der vil således skulle foretages en konkret og individuel vurdering i hver enkelt sag. F.eks. vil det forhold, at der ikke kan angives en tidshorisont for udsendelsen, ikke i sig selv indebære, at udsendelsen anses for udsigtsløs for tiden, da nogle udsendelsessager er meget langstrakte.

Udsendelse må anses for udsigtsløs, når det ikke er en realistisk mulighed – selv efter længere tids arbejde med udsendelsen – at udsendelsen kan gennemføres, og at dette ikke skyldes udlændingens manglende medvirken. Udsendelse kan eksempelvis anses for udsigtsløs i tilfælde, hvor hjemlandet eller det land, hvortil udlændingen ifølge den trufne afgørelse kan udsendes, ikke ønsker at modtage den pågældende, hvor udsendelse til hjemlandet eller det land, hvortil udlændingen ifølge den trufne afgørelse kan udsendes, forudsætter transit gennem et tredjeland, hvortil det er vanskeligt eller umuligt at opnå transitvisum eller hvor fremskaffelse af rejselegitimation til udlændingen fra hjemlandet i praksis ikke er mulig på grund af det pågældende lands repræsentations manglende evne eller vilje til at medvirke hertil.

I praksis vil flere af de ovennævnte tilfældegrupper ofte forekomme i kombination.

Udsendeshindringer kan forekomme både i sager, hvor udsendelse for nyligt forgæves har været forsøgt og i sager, hvor udsendelse ikke har været forsøgt, men på forhånd må vurderes som udsigts-

løs, f.eks. på baggrund af aktuelle oplysninger om udsendelsesmuligheder til det pågældende land, mulighederne for at fremskaffe de fornødne rejsedokumenter eller på baggrund af tidligere resultatløse udsendelser af udlændinge af samme nationalitet.

2.4. Afgørelse om, at den pågældende ikke er udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2

Hvis betingelserne for at blive anset som udsendelseshindret vurderes ikke at være opfyldt, eksempelvis fordi den pågældende ikke medvirker ved udsendelsesbestræbelserne, jf. hjemrejselovens § 3, stk. 1, skal der træffes afgørelse herom.

Der er efter hjemrejselovens § 22, stk. 7, klageadgang til udlændinge- og integrationsministeren over afgørelser om, at en udlænding ikke er udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2. Hvis udlændingen indgiver en klage til Hjemrejsestyrelsen, videresender styrelsen klagen med afgørelsen til Udlændinge- og Integrationsministeriet, der herefter vurderer sagen.

Det er forudsat i bemærkningerne til bestemmelsen i hjemrejselovens § 3 a, som affattet ved lov nr. 414 af 23. april 2024, at Hjemrejsestyrelsen minimum hver 18. måned skal revurdere og træffe afgørelse om, hvorvidt betingelserne for at være udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nu er opfyldt.

Hvis der tilgår sagen nye oplysninger i løbet af perioden på 18 måneder, der kan føre til en ændret vurdering af, om betingelserne i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er opfyldt, kan Hjemrejsestyrelsen ex officio optage sagen til fornyet realitetsbehandling før udløbet af de 18 måneder.

Efter revurderingen træffer Hjemrejsestyrelsen på ny afgørelse om, hvorvidt betingelserne for at være udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nu er opfyldt. Hjemrejsestyrelsen sender i bekræftende fald afgørelsen til Udlændingestyrelsen, der lægger afgørelsen uprøvet til grund og igangsætter vurderingen af, om der skal meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2.

2.5. Afgørelse om, at den pågældende er udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2

Hvis betingelserne for at blive anset som udsendelseshindret vurderes at være opfyldt, skal der træffes afgørelse herom og afgørelsen sendes samtidig til udlændingen og (med kopi af udsendelsessagens akter) til Udlændingestyrelsen.

Udlændingestyrelsen behandler herefter spørgsmålet om meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2.

3. Udlændingestyrelsens afgørelse af, om der skal meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2

3.1. Udelukkelse

Det fremgår af udlændingelovens § 9 c, stk. 2, som affattet ved lov nr. 414 af 23. april 2024, at Hjemrejsestyrelsens afgørelse om, at en udlænding er udsendelseshindret, skal lægges til grund ved afgørelsen af sagen.

Det fremgår af bemærkningerne, at Hjemrejsestyrelsens afgørelse om, at en udlænding er udsendelseshindret, vil være bindende og skal lægges uprøvet til grund for Udlændingestyrelsens afgørelse i sagen. Det er således Hjemrejsestyrelsen, der foretager den materielle vurdering og afgørelse af, om betingelserne i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 1-3, er opfyldt.

Udlændingestyrelsen vil dog fortsat skulle foretage en vurdering af, om den pågældende er udelukket efter udlændingelovens § 10, uanset at vedkommende isoleret set opfylder betingelserne for at være udsendelseshindret efter § 9 c, stk. 2.

Hvis udlændingen ikke er udelukket, jf. udlændingelovens § 10, skal der meddeles opholdstilladelse på baggrund af Hjemrejsestyrelsens afgørelse om, at vedkommende er udsendelseshindret.

3.2. Forlængelse, bortfald og inddragelse af opholdstilladelsen

Såfremt Udlændingestyrelsen efter Hjemrejsestyrelsens afgørelse meddeler opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er det Udlændingestyrelsen, der vil skulle tage stilling til og træffe afgørelse om forlængelse, bortfald og inddragelse af opholdstilladelsen.

Det anføres i afgørelsen om opholdstilladelse som udsendelseshindret, at forlængelse af tilladelsen kun kan forventes i det omfang, der fortsat består en udsendelseshindring, og kun i det omfang, den pågældende fortsat medvirker til gennemførelse af udsendelsen.

Det fremgår af bemærkningerne til hjemrejselovens § 3 a, som affattet ved lov nr. 414 af 23. april 2024, at Udlændingestyrelsen også i sager om forlængelse, bortfald og inddragelse skal lægge Hjemrejsestyrelsens vurdering af, om udlændingen fortsat er udsendelseshindret, uprøvet til grund. Hjemrejsestyrelsen skal således efter anmodning fra Udlændingestyrelsen i forbindelse med vurdering af spørgsmålet om forlængelse, bortfald og inddragelse, træffe en ny afgørelse om, hvorvidt betingelserne i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, fortsat er opfyldt.

Efter udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, kan en tidsbegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, inddrages, hvis grundlaget for opholdstilladelsen, det vil sige udsendelseshindringen, var urigtigt eller ikke længere er til stede. Opholdstilladelsen kan under tilsvarende omstændigheder nægtes forlængen.

Hjemrejsestyrelsen skal derfor underrette Udlændingestyrelsen, hvis udlændingen ikke længere er udsendelseshindret, eksempelvis fordi den pågældende ophører med at medvirke til udsendelsesbestræbelserne, med henblik på, at opholdstilladelsen evt. kan inddrages.

4. Halvårlig afrapportering

Hjemrejsestyrelsen skal halvårligt, til udgangen af 2. og 4. kvartal, indsende en afrapportering til Udsendelse i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement om antallet af sager i det forgangne halvår, hvor perioden på 18 måneder fra udløbet af udrejsefristen eller fra den seneste afgørelse om, at den pågældende ikke er udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er udløbet. Styrelsen skal i afrapporteringen oplyse, i hvor mange af disse sager der er truffet afgørelse og om resultatet af afgørelsen. Opgørelsen skal være opdelt på nationalitet.

5. Ikrafttræden

Udlændingelovens § 9 c, stk. 2, og hjemrejselovens § 3 a, som begge affattet ved lov 414 af 23. april 2024 træder i kraft den 1. maj 2024, men finder ikke anvendelse på ansøgninger eller forelagte sager om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, der er indgivet eller forelagt før lovens ikrafttræden. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Denne cirkulæreskrivelse finder således anvendelse fra 1. maj 2024 på sager om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2, hvor der ikke er indgivet ansøgning, eller hvor sagen ikke er forelagt for Udlændingestyrelsen. I sager omfattet heraf, hvor Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om afslag på opholdstilladelse, fordi vedkommende ikke opfylder betingelserne i udlændingelovens § 9 c,

stk. 2, skal Hjemrejsestyrelsen af egen drift optage sagen til fornyet behandling senest 18 måneder efter Udlændingestyrelsens afslag og evt. tidligere, hvis der tilgår sagen nye oplysninger, som kan føre til en ændret vurdering af, om betingelserne i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er opfyldt.

Cirkulæreskrivelse nr. 123 af 13. juli 2000 om Rigspolitiets forelæggelse for Udlændingestyrelsen af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer, jf. udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, og vejledning nr. 122 af 13. juli 2000 om behandlingen af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer, jf. udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, ophæves.

Udlændinge- og Integrationsministeriet, den 1. maj 2024

KAARE DYBVAD BEK

/ Christina Fløystруп